

Analyse på finansielle data	Ansvarlig	ARO
	Oprettet	19-12-2018
Projekt: 4186 AP6 Finansielle data på detailniveau	Side	1 af 6

Analyse af finansielle data

1. variabel forrentet danske kr.

Der er foretaget en grundig analyse af lånedata og rentebetalinger på variabelt forrentede danske banklån. Der er foretaget to analyser vedrørende banklån.

For det første er der ud fra primo og ultimo for lånet samt de løbende betalte ydelser (renter og afdrag) foretaget en renteberegning, hvor samtlige registreringer vedrørende lånet indgår. Her foretages renteberegningen hvor der tages hensyn til de forskellige afdrag eller ændringer i renten. Denne metode kaldes 'ny' eller 'korrekt', da der tages hensyn til de løbende nedbringelser eller forøgelse af lånet.

Dette må antages at give det mest korrekte billede af den beregnede gennemsnitlige rentesats for året. Samtidig stilles store krav til datainput, idet det kræver, at alle posterede data skal være til rådighed (kortperiodiske data).

For det andet er foretaget en 'simpel' beregning af rentesats ud fra primo og ultimo gæld samt de i regnskabet afstemte rentekomkostninger til danske banklån. Dette er en beregning, som kan foretages ud fra de til ØkonomiDataBasen overførte regnskaber i dag. Beregningen er en tilnærmet beregning, hvor der i følgende situationer skal tages højde for, at der kan være afvigelser:

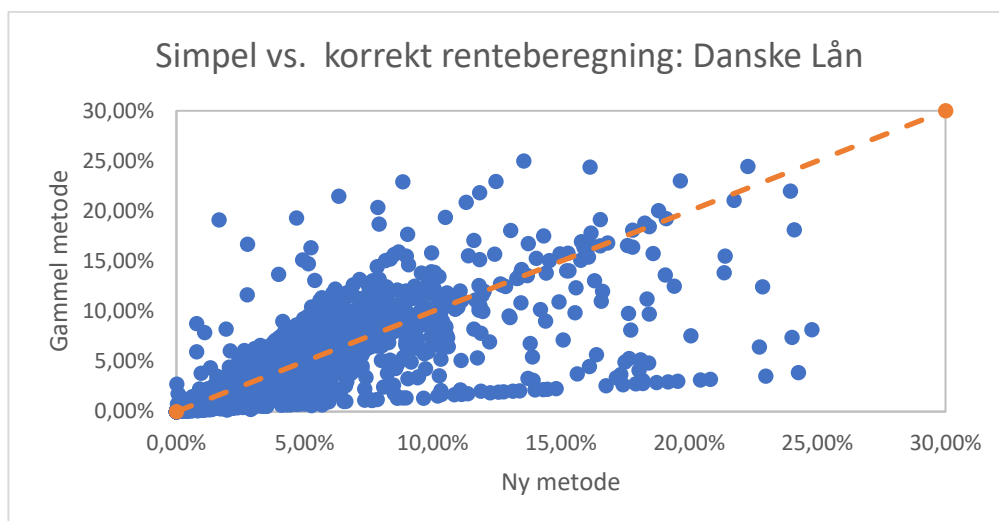
- Lånet bliver optaget eller indfriet i løbet af regnskabsåret
- Der foretages ekstraordinære eller 'skæve' afdrag i løbet af året – således at middelværdien af primo og ultimo ikke er et korrekt udtryk for den forrentede gæld.
- Rentebetaling er ikke korrekt periodiseret
- Lånets størrelse på primo eller ultimo er mindre end x kr.
- Årets rentetilskrivning er mindre end x kr.

Nedenfor ses, at forskellen mellem den 'gamle' beregning og den 'ny' avancerede beregning.

Tabel 1. Beregning af afvigelse i beregnet rentesats ved 'gammel' og 'ny' renteberegning – alle bedrifter

	Gennemsnit		Standardafvigelse		Median		Correlation Gammel-NY
	Gammel	Ny	Gammel	Ny	Gammel	Ny	
Alle	5,07%	5,10%	0,0310	0,0307	5,01%	5,03%	0,7640
Kvæg	5,28%	5,25%	0,0282	0,0273	5,38%	5,36%	0,7475
Svin	4,86%	4,81%	0,0303	0,0285	4,81%	4,83%	0,7476
Planter	5,00%	5,11%	0,0349	0,0352	4,59%	4,75%	0,7776
Øvrige	5,09%	5,21%	0,0310	0,0319	5,08%	5,06%	0,7794

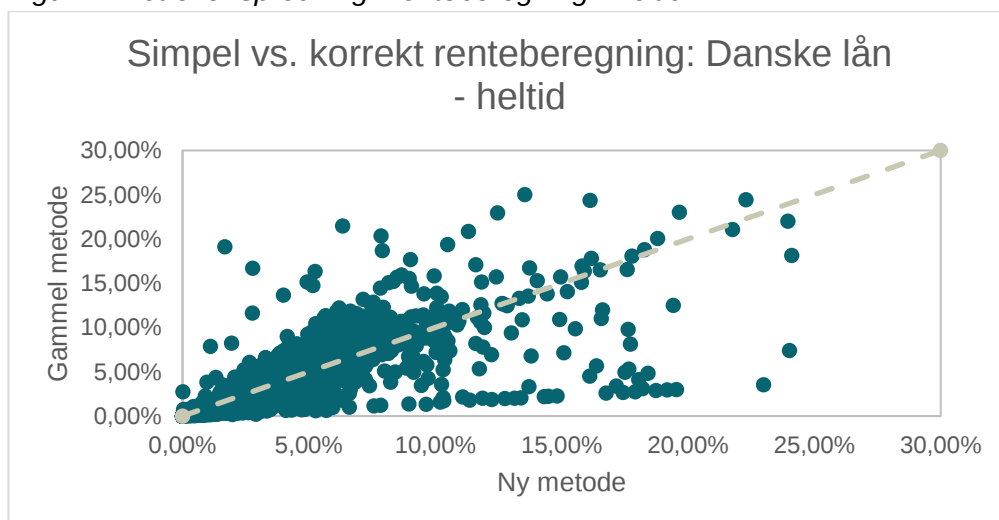
Figur. Plot over spredning i renteberegning - alle

Tabel 2. Beregning af afvigelse i beregnet rentesats ved 'gammel' og 'ny' renteberegning – heltid

	Gennemsnit		Standardafvigelse		Median		Correlation Gammel-NY
	Gammel	Ny	Gammel	Ny	Gammel	Ny	
Heltid	5,08%	5,05%	0,0302	0,0287	5,04%	5,03%	0,7748
Kvæg	5,27%	5,24%	0,0282	0,0273	5,38%	5,35%	0,7539
Svin	4,85%	4,82%	0,0301	0,0285	4,81%	4,83%	0,7449
Planter	5,10%	5,05%	0,0364	0,0332	4,63%	4,75%	0,8270
Øvrige	4,93%	4,97%	0,0268	0,0267	4,98%	4,94%	0,8111

Figur 2. Plot over spredning i renteberegning - heltid

Udlandslån

I nedennævnte tabel ses sammenhængen mellem beregnet rente via ØDB-data og data ud fra kortperiodiske konteringer. Tabellen indeholder kun heltidsbedrifter. Kun få deltidsbedrifter har finansieret PI-lån via udlandslån.

	Gennemsnit		Standardafvigelse		Median		Correlation
	Gammel	Ny	Gammel	Ny	Gammel	Ny	Gammel-NY
Heltid	5,45%	5,57%	0,0244	0,0250	5,28%	5,31%	0,7309
Kvæg	5,76%	5,88%	0,0242	0,0257	5,58%	5,64%	0,7169
Svin	5,44%	5,53%	0,0238	0,0233	5,27%	5,31%	0,7123
Planter	5,01%	5,19%	0,0269	0,0281	4,60%	4,64%	0,7721
Øvrige	5,03%	5,08%	0,0183	0,0164	5,01%	4,75%	0,6813

Kassekredit

Nedenfor er afvigelse mellem beregnet kassekreditrente på hhv. ØDB data og kortperiodiske data.

	Gennemsnit		Standardafvigelse		Median		Correlation
	Gammel	Ny	Gammel	Ny	Gammel	Ny	Gammel-NY
Heltid	7,71%	6,07%	0,0599	0,0251	6,57%	6,01%	0,3873
Kvæg	7,25%	6,00%	0,0514	0,0237	6,56%	6,01%	0,4624
Svin	8,17%	6,12%	0,0649	0,0258	6,70%	6,02%	0,2983
Planter	7,64%	6,06%	0,0593	0,0244	6,35%	5,96%	0,3925
Øvrige	8,40%	6,19%	0,0744	0,0282	6,75%	6,09%	0,4199

Der er foretaget beregninger for udelukkende heltidsbedrifter samt for alle for året 2017. Ved heltidsbedrifter er der inddelt mellem kvæg, svin og plantebedrifter. Der indgår knap 9.000 bedrifter i beregningerne. Dette antal vejes op til godt 26.000 bedrifter, så det repræsenterer hele landbruget.

Konklusionen er ganske klar. For ordnede danske banklån er det gennemsnitlige renteniveau beregnet efter såvel den 'simple' metode som den 'korrekte' omkring 5,05 – 5,08 ved begge metoder – og uafhængigt af om alle bedrifter indgår eller om der kun indgår heltidsbedrifter.

Samtidig viser spredningsanalyser, at ved cirka 75 - 80 % af bedrifterne er resultatet helt identisk uafhængigt af beregningsmetode, og sandsynligvis vil der tallet være endnu højere, idet det ikke er afgørende om renteberegningen er 100 % korrekt for vurderingen af renteniveau sammenholdt med andre.

Derfor anbefales det at implementere benchmarking og analyser på beregning af rentesats for ordnede danske lån ud fra de informationer, der allerede findes i Økonomidatabasen. Det vil sige ud fra de informationer der indgår i den 'simple' renteberegning. Det er klart, at den dag, hvor det vil være muligt at inddrage kortperiodiske data for at lave en konkret beregning, skal det implementeres.

Det er dog væsentlig at være opmærksom på, at ved bedrifter med 'engangsafdrag' eller låneforøgelse i løbet af året kan renteberegningen give et forkert resultat. Disse lån må ikke vurderes ud fra beregningen eller indgå som materiale til analyse eller benchmarking formål.

2. Afdrag på realkreditgæld og pengeinstitut gæld

Afdrag på gæld defineres som det beløb, der er forskellen på primo og ultimo gæld ved et lån, hvor der ikke er sket ekstraordinært afdrag, indfrielse eller opskrivning af lånet. Ændringer i kursen på et lån fra primo til ultimo opfattes ikke som afdrag.

Håndtering i årsrapport

Afdrag på realkreditlån og ordnede pengeinstitutlån fremgår dog ikke af hverken den eksterne eller interne årsrapport. Af Pengebindingen i den interne del af årsrapporten fremgår 'Anvendelse' og 'Fremskaffelse' af såvel realkreditgæld og pengeinstitutgæld. Hvis der ikke er foretaget omprioritering, optagelse af nye lån eller ekstraordinære indfrielse af et lån, vil afdraget fremgå under 'anvendelse' i Pengebindingen.

I praksis for produktionslandbrug vil der dog ofte i løbet af året foretages finansielle dispositioner, således at 'årets afdrag' ikke fremgår af regnskabet. Det gælder ved såvel realkreditinstitut som ved pengeinstitutlån.

Pengebindingen indeholder sum af realkreditlån og sum af pengeinstitutlån, men ikke detaljinformationer om det enkelte lån.

I notesamlingen (Note 520) i regnskabet fremgår samlet oversigt over alle lån. Ved at se på forskel mellem primo og ultimo kan der for de enkelte lån ses, om der er et lån med afdragsfrihed eller et lån med afdrag – og hvor meget afdraget har udgjort det pågældende år.

Men vi har ikke en 'identifikation' på det enkelte lån, der angiver lånets bagvedliggende data. Det vil sige, at vi kender ikke påtrykt rente, optagelseskurs, optagelsestidspunkt, låneserie, anden identifikation, herunder hvornår afdrag påbegyndes.

Eks.

Lån	Beløb primo	Beløb ultimo	Kurs primo	Kurs ultimo	afdrag	Kursregulering
140-2073	7.666.829	7.307.767	?	?	?	?
140-2073	3.867.375	3.872.915			0 (afdragsfrit)	-5.540
140-2073	2.920.000	2.560.000	100	100	360.000	

Ved realkreditlån samt finansielle lån fremgår ikke af regnskabet hvilke kurser, der er anvendt på primo og ultimo tidspunktet. Disse fremgår af arbejdsrapporter i forbindelse med udarbejdelse af regnskabet. Adskillelse mellem ordinære afdrag og kursregulering er derfor ikke muligt ud fra regnskabet ved realkreditlån og finansielle lån (pengeinstitut).

Fra regnskabsåret 2016 har det været muligt at angive, hvor stor en andel af den langfristede gæld, der er kortfristet (forfald fra 0 – 1 år). Denne angivelse på primo status viser, hvad regnskabsårets afdragsbyrde har været i den forgangne år. Angivelse ved ultimo status viser, hvor store afdragsbyrder der hviler på bedriften det kommende år, medmindre der foretages ændringer i finansieringen.

Håndtering i ØkonomiDataBasen (ØDB)

Som udgangspunkt kan alt, hvad indgår på kontonummer i regnskab opsamles på et referencenummer til ØDB. Men netop i forbindelse med lån og afdrag på lån er der særlige problemer med at kunne 'identificere' lån og afdrag.

Det er pt ikke muligt at identificere det enkelte lån i opsamlingen i ØDB. Restgælden af lån opsamles primo og ultimo summeret i lånegrupper. Realkreditlån er delt i faste DKK, var. DKK og var. udlandslån. Pengeinstitutlån er som angivet ovenfor inddelt i ordnede lån DKK og finansielle lån.

I opsamlingen af restgælden for lånene indgår således forskellige lån med forskellige løbetider og afdragsprofiler, og det er ikke muligt ud fra dette at danne et korrekt billede af de enkelte låns afdrag- og renteprofil.

Som anført under håndtering i årsrapport kan vi via pengebindingen opsamle den samlede 'Anvendelse' af kapital og 'Fremskaffelse', men ikke hvor stor en afdragsbyrde, der ligger på de enkelte lån.

Konklusionen er, at den nuværende opsamling i ØDB ikke giver mulighed for at angive, hvad hverken de enkelte lån's afdrag har været i den angivne regnskabsperiode eller hvad den samlede afdrag har været.

Opdeling i realkreditgæld og ordnet bankgæld i langfristet og kortfristet samles op i ØDB.

Men indtil videre er det kun 27 %, der har data (udover 0) med ved RI og kun 8,4 % ved PI. Dette skyldes, at der endnu ikke er 'tvang' til, at oplysningen skal udfyldes. Men det skyldes også, at der er mange, der har afdragsfrie lån og derfor ikke har kortfristet realkreditgæld / pengeinstitut gæld. Som vores data er nu, kan vi ikke se, om det er manglende udfyldelse eller om det rent faktisk er afdragsfri lån det kommende år.

Heltid	Andel udfyldt kortfr RI	Andel udfyldt kortfr PI
Alle	27,2%	8,4%
Kvæg	23,8%	9,5%
Svin	33,2%	11,8%
Planter	28,5%	4,0%
Øvrige	20,9%	5,6%

I tabellen nedenfor ses, hvor stor afdragsbyrden er for dem, der har afdrag og angivet kortfristet gæld i regnskabet. (Tallene er i kr., der forfalder det kommende år)

Heltid	Kort RI / Lang RI	Kort PI / Lang PI
Alle	467.609	449.817
Kvæg	488.142	414.805
Svin	581.232	510.756
Planter	329.425	489.252
Øvrige	335.849	270.787

I tabellen nedenfor ses forholdet mellem kortfristet og langfristet RI og PI

Heltid	Kort RI / Lang RI	Kort PI / Lang PI
Alle	0,0258	0,1550
Kvæg	0,0286	0,1247
Svin	0,0242	0,1689
Planter	0,0224	0,2078
Øvrige	0,0316	0,1743

Konklusion

Vi mangler informationer om de enkelte lån og deres afdragsprofil for at komme tættere på afdragsbyrden.

I 2018 opsamling skal vi have markering af om gæld 0 – 1 år er udfyldt eller om der er udfyldt med 0 kr. (det vil sige ingen afdragsburde på lånene det kommende år).